

Asia: VN/682/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Yrittäjät kiittävät mahdollisuudesta lausua luonnokseen hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta.

Hallituksen esitysluonnoksessa parafiinisen dieselöljyn laatuperäisestä veronalennuksesta luovuttaisiin vuoden 2023 alkuun mennessä. Lisäksi esityksessä ehdotetaan etanolidieselin vastaavanlaisen laatuperusteisen veron alennuksen poistamista. Parafiininen dieselöljy on polttoainelaatu, joka on haitallisilta lähipäästöiltään perinteistä ns. aromaattista dieselöljyä puhtaampaa. Tästä syystä parafiinista dieselöljyä verotetaan tavanomaista diesellaatua kevyemmin. Parafiinisen dieselin ominaisuudet ovat vähentäneet lähipäästöjä etenkin raskaassa liikenteessä.

Esityksessä muutettaisiin dieselpolttoaineen energiasisältöveroä niin, että siinä ei enää myönnettäisi mainitulle polttoainelaadulle 5 sentin suuruista alennusta litraa kohden. Alennus poistuisi niin fossiiliselta kuin uusiutuvalta parafiiniselta dieselöljyltä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2021 ja tuen poistaminen toteutettaisiin 3 vaiheessa:

1. vaihe vuoden 2021 alussa, jolloin parafiinisen dieselöljyn veronalennus pienenesi 4 senttiin litralta ja etanolidieselin verotuki poistettaisiin kokonaan.
2. vaihe vuoden 2022 alussa, jolloin parafiinisen dieselöljyn verotuki pienenesi 2 senttiin
3. vaihe vuoden 2023 alussa, jolloin poistettaisiin loput tuesta

Tuen leikkaamista perustellaan ajoneuvokalustossa tapahtuneen puhdistusteknologioiden kehittyemisellä ja näin ollen tuelle ei olisi enää vastaavaa tarvetta. On kuitenkin huomioitava, että ammattimaisessa tavaraliikenteessä käytetyn kuljetuskaluston keski-ikä on Suomessa 10 vuotta. Näin ollen parafiininen diesel vähentää yhä raskaanliikenteen lähipäästöjä. Tämän yhteiskunnallisia hyötyjä ei kuitenkaan ole lakiluonnoksessa tarkemmin arvioitu.

Tällä hetkellä parafiinistä polttoainetta on jo lähes neljä viidesosaa kaikesta verotetusta fossiilisesta dieselöljystä ja sitä korvaavista biopolttoaineista. Tuen leikkaus kerryttäisi liikennepolttoaineista saatavia vuotuisia verotuloja arviolta 115 miljoonalla eurolla sen jälkeen, kun koko alennus on poistettu.

Hallituksen esitysluonnoksessa todetaan, että parafiinisen dieselöljyn verotuen poistamisen vaikutukset dieselöljyn pumppuhintoihin sisältävät epävarmuuksia, joista suurimmat liittyvät siihen, kuinka nykyisin käytettävä fossiilinen parafiininen dieselöljy korvautuu peruslaatuksella fossiilisella dieselöljyllä ja ennen kaikkea siitä, miten näiden tuotantokustannukset eroavat toisistaan ja miten eri polttoainelaadut tullaan hinnoittelemaan.

On kuitenkin selvää, että tuen poistaminen nostaa dieselpolttoaineen pumppuhintoja. Parafiinisen dieselöljyn verotuen poistamisesta syntyvästä kustannuksen lisästä merkittävä osa kohdistuisi maaliikennepalveluihin. Hyötyliikenteen polttoaineen kysyntä on lyhyellä aikavälillä joustamatonta, tarkoittaen että kuljetuskustannukset verotuen poistamisen myötä nousevat yhteiskunnan eri toimijoilla ja kuljetuksien ilmastopäästöihin vaikutus on mitätön.

Hallituksen esitysluonnoksessa on vaillinaisesti tehty eri arvioita verotuen poistamisen vaikutuksista dieselin pumppuhintaan. Esityksessä on esitetty yksi arvio, jossa dieselin pumppuhinta nousisi 3 senttiä litralta. Tämä tarkoittaisi yhdessä tämän vuoden elokuun veronkorotusten myötä noin 10 sentin korotusta dieselin pumppuhintaan yhden vaalikauden aikana heikentäen yritysten kilpailukykyä.

Seoksessa myytävän parafiinisen biodieselöljyn (HVO) vero nousisi laskennassa viisi senttiä litralta. Biopolttoaineiden jakeluvelvoite tulee nousemaan vuosittain ja kohdistuu etenkin dieselpolttoaineeseen. Tällä voidaan olettaa olevan vaikutuksia tuleviin pumppuhintoihin. Verotuen poistamisen vaikutusta ei ole kuitenkaan arvioitu tästä näkökulmasta.

Parafiinisen dieselin veroedun poistamisen myötä nouseva pumppuhinta on yrityksille ylimääräinen ja yllättäen asetettu kustannus hallitusohjelmassa kirjatun elokuun alussa voimaan astuneen reilun veronkorotuksen päälle. Parafiinisen dieselöljyn verotuen poistoa tulisi käsitellä osana liikenteen verotuksen kokonaisuudistusta, johon tällä hetkellä tehdään selvitystyötä. Näin verotuen poistoa olisi mahdollista suunnitella kuljetusten osalta kustannusneutraalilla tavalla ja voitaisiin välttää kuljetuskustannuksien nousulta.

Seppänen Sampo
Suomen Yrittäjät ry